

Številka: 007-837/2017-40

Ljubljana, 15. januar 2018

EVA 2017-3130-0037

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Zakon o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij (EVA 2017-3130-0037) – predlog za obravnavo – Novo gradivo št. 1

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... pod točko ... sprejela sklep:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij (EVA 2017-3130-0037) in ga pošlje v obravnavo in sprejetje Državnemu zboru Republike Slovenije po rednem zakonodajnem postopku.

Mag. Lilijana Kozlovič

GENERALNA SEKRETARKA

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za javno upravo RS
- Služba Vlade RS za zakonodajo
- Urad Vlade RS za komuniciranje
- Generalni sekretariat Vlade RS

Priloga:

- predlog Zakona o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij (EVA 2017-3130-0037)

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- mag. Bojan Križ, generalni direktor Direktorata za informacijsko družbo,
- Jasna Močnik, sekretarka, Direktorat za informacijsko družbo,

- Tina Bizjak Ahačič, sekretarka, Direktorat za informacijsko družbo.		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
Ministrstvo za javno upravo je v okviru javnega naročila povabilo k sodelovanju pri pripravi osnutka Zakona o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij zunanjega izvajalca. Naročilo je bilo oddano Univerzi v Mariboru, Fakulteti za elektrotehniko, računalništvo in informatiko, Koroška cesta 46, 2000 Maribor. Vrednost naročila je znašala 6.690,72 EUR z DDV.		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
<ul style="list-style-type: none"> - Boris Koprivnikar, minister za javno upravo, - mag. Ksenija Klampfer, državna sekretarka na Ministrstvu za javno upravo, - dr. Nejc Brezovar, državni sekretar na Ministrstvu za javno upravo, - mag. Bojan Križ, generalni direktor Direktorata za informacijsko družbo, - Tina Bizjak Ahačič, sekretarka, Direktorat za informacijsko družbo. 		
5. Kratek povzetek gradiva:		
Predlog zakona ureja ukrepe za zagotovitev dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij znotraj javnega sektorja. Namen zakona je zagotoviti dostopnejša spletišča in mobilne aplikacije za vse uporabnike, še zlasti za uporabnike z različnimi oblikami oviranosti. Hkrati se v nacionalni pravni red prenaša Direktiva (EU) 2016/2102 Evropskega parlamenta in Sveta o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij organov javnega sektorja. Z uveljavitvijo zakona bo uporabnikom omogočen lažji dostop do bistvenih informacij in storitev javnega sektorja in lažje uveljavljanje njihovih pravic, kar posledično pomeni večjo digitalno vključenost zlasti za skupine prebivalstva z različnimi oblikami oviranosti.		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	DA
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	DA
7.a Predstavitve ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna	/	+ 30.000,00	+ 8.842.000	+ 2.923.500
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov	/	/	+ 1.399.200	+ 455.800
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	/	/	/	/
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Ministrstvo za javno upravo		Plače	/	20.000
Ministrstvo za javno upravo		Plače	/	10.000
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
<p>S predlogom zakona bodo nastale finančne posledice za državni proračun in občinske proračune, in sicer za zavezance po tem zakonu. Uveljavitev zakona je za uporabnike zlasti za skupine z različnimi oblikami oviranosti (po navedbah SURS-a je v Sloveniji 160.000 do 170.000 invalidov) izredno pomembna, saj jim bo omogočen lažji dostop do bistvenih informacij in storitev javnega</p>				

sektorja ter s tem enakopravno uveljavljanje pravic in posledično večjo digitalno vključenost.

Skladno s predlogom zakona morajo zavezanci prilagoditi spletišča in mobilne aplikacije. Stroški za prenovu in urejanje spletnih strani vsebujejo preverjanje skladnosti spletišč s standardom SIST EN 301 549 V1.1.2 – Zahteve za dostopnost pri javnem naročanju izdelkov in storitev IKT v Evropi. Ocena stroškov prilagoditve spletnih strani je razdeljena v tri glavne sklope, glede na vrsto stroškov, ki so potrebni za prilagoditev in vzdrževanje dostopnosti:

- analiza in validacija spletišč,
- programiranje in prilagoditev dostopnosti vsebine spletišč,
- vzdrževanje in urejanje spletišč.

Prenova spletnih strani je odvisna od več dejavnikov, kot so starost spletišča, velikosti spletišč in tehnologij, na podlagi katerih so spletne strani izdelane. Spletne strani se nenehno razvijajo, pogosto pa se dodajajo nove vsebine. To pomeni, da je potrebno redno spremljanje in urejanje njihovih vsebin. Zakon predvideva tudi usposabljanje zaposlenih pri zavezancih in drugih pripravljavcev spletnih strani in mobilnih aplikacij.

Ocenjeni povprečni stroški prilagoditve spletišč za posameznega zavezanca:

- stroški analize in validacije	1.600 EUR
- stroški prenove in preoblikovanja	3.000 EUR
- stroški usposabljanja	2.000 EUR
SKUPAJ:	6.600 EUR
- stroški vzdrževanja (letno)	2.000 EUR

Ocenjeni povprečni stroški za vzpostavitev in prilagoditev mobilnih aplikacij za posameznega zavezanca:

- stroški analize in validacije	1.000 EUR
- stroški prenove in preoblikovanja	2.000 EUR
SKUPAJ:	3.000 EUR
- stroški vzdrževanja (letno)	1.000 EUR

Predlog zakona predvideva tudi nadzor nad izvajanjem tega zakona. Nadzor bodo opravljali inšpektorji za informacijsko družbo. Za nadzor sta predvidoma potrebna dva inšpektorja, ki bosta v letu 2019 zaposlena od septembra naprej. Presoja zagotovitve dodatnih zaposlitev bo izvedena v skladu s 60. členom sprejetega Zakona o izvrševanju proračuna RS za leti 2018 in 2019 ter sprejetimi sklepi Vlade RS o kadrovskih načrtih organov državne uprave. Vzpostavitev organa, pristojnega za informacijsko varnost, je predvidena v predlogu Zakona o informacijski varnosti. Kot izhaja iz 15. člena predloga zakona, bo vlada v treh mesecih od uveljavitve zakona uredbo, ki ureja organe v sestavi ministrstev, uskladila z določbami tega zakona.

Za delovanje Uprave RS za informacijsko varnost (organ v sestavi ministrstva pristojnega za informacijsko varnost) za namene nadzora tega zakona se

- **v letu 2019** predvidi v Upravi RS za informacijsko varnost **2 novo zaposlena**,
- **v letu 2020 in letu 2021** pa ohrani število zaposlenih inšpektorjev.

MJU / Uprava RS za informacijsko varnost:

		t	t + 1	t + 2	t + 3
	Kategorija/Leto	2018	2019	2020	2021
1	Število zaposlitev kumulativno	0	2*	2	2

*opomba: v letu t+1 (2019) sta inšpektorja zaposlena od septembra do decembra

Letni bruto 2 strošek plače zaposlenega, skupaj s povračili stroškov in drugimi prejemki iz delovnega razmerja, znaša **30.000 eurov** ter enkratni strošek vzpostavitve posameznega delovnega mesta **5.000 eurov** in letni strošek kasnejšega delovanja **2.000 eurov** na posamezno delovno mesto. V oceni je prav tako upoštevan strošek službenih poti in izobraževanja **1.200 EUR** na zaposlenega.

Ministrstvo, pristojno za informacijsko družbo (MJU), za leti 2019 in 2020, ko se vzpostavi Uprava RS za informacijsko varnost priskrbi redno proračunsko postavko v sklopu razreza proračuna na nivoju ministrstva.

Zakon se začne uporabljati od:

- 23. septembra 2019 za spletišča, ki bodo objavljena pred 23. septembrom 2018;
- 23. septembra 2020 za prilagoditev spletišč, ki niso zajeta v prejšnji alineji;
- 23. junija 2021 za mobilne aplikacije.

Skupni ocenjeni stroški vzpostavitve in prilagoditve spletišč in mobilnih aplikacij:

		t	t + 1	t + 2	t + 3
	Kategorija/Leto	2018	2019	2020	2021
1.	Stroški vzpostavitve/delovanja delovnih mest	0	10.000 €	4.000 €	4.000 €
2.	Stroški plač in nadomestil (bruto 2)	0	20.000 €	60.000 €	60.000 €
3.	Stroški vzpostavitve/prilagoditve spletišč	0	0	10.177.200 €	0
4.	Stroški vzdrževanja spletišč (letno)	0	0	0	3.084.000 €
5.	Stroški prilagoditve mobilnih aplikacij	0	0	0	231.300 €
	Skupaj	0	30.000 €	10.241.200 €	3.379.300 €

Glede na navedeno v letu:

- 2019 predvidevamo zmanjšanje državnega proračuna le za sorazmerni delež plač in stroškov delovanja dveh inšpektorjev v višini **30.000 EUR**.
 - Za leto 2019 ni predvidenih stroškov za vzpostavitev novih spletišč, ki ne bi obstajale pred 23. 9. 2018, ko se začne ta zakon uporabljati.
- V letu 2020 pa zmanjšanje državnega proračuna in občinskih proračunov za prilagoditev spletišč ter stroške celoletnih plač in delovanja dveh inšpektorjev v skupni višini **10.241.200 EUR** ob predpostavki, da je
 - **212 občin in**
 - **1.330 drugih zavezancev**, ki morajo prilagoditi svoja spletišča.
 - Stroške za prilagoditev spletišč in vzpostavitev oziroma prilagoditev mobilnih aplikacij ter letne stroške vzdrževanja bodo plačali posamezni zavezanci po tem zakonu.

Opomba: skladno s predlogom zakona v oceni stroškov niso zajeti vrtci in osnovne šole.

- V letu 2021
 - se predvidevajo le stroški vzdrževanja in morebitnega usposabljanja.
 - Za prilagoditev mobilnih aplikacij se začne zakon uporabljati od 23. junija 2021. Tako v letu 2021 ocenjujemo zmanjšanje državnega proračuna in občinskih proračunov za prilagoditev mobilnih aplikacij (ob predpostavki, da bo 5 odstotkov zavezancev po tem zakonu v letu 2021 imelo tudi mobilne aplikacije) ter
 - stroške celoletnih plač in delovanje dveh inšpektorjev v skupni višini **3.379.300 EUR**.

Stroški vzpostavitve in prilagoditve spletišč in mobilnih aplikacij nastanejo le na začetku, kasneje pa nastajajo le stroški vzdrževanja in morebitnega usposabljanja.

Ocenjujemo, da bi se finančno breme zavezancev lahko zelo zmanjšalo, če bi bilo izvedeno skupno javno naročilo za izvedbo analize, validacije, prenove in preoblikovanja spletišč ter mobilnih aplikacij

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Kratka obrazložitev

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

DA

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije (SOS): **DA**
- Združenju občin Slovenije (ZOS): **DA**
- Združenju mestnih občin Slovenije (ZMOS): **DA**

Vsa tri združenja občin so bila obveščena o javni obravnavi predloga zakona. Pripomb nismo prejeli.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA

Osnetek predloga zakona je bil 20. 11. 2017 predložen v javno obravnavo na državnem portalu RS, e-Uprava, v rubriki e-Demokracija. Zainteresirana javnost je bila pozvana, da poda predloge in pripombe o zakonskem osnutku v 30 dneh od objave, to je do 20. 12. 2017. Novica o javni obravnavi je bila objavljena tudi na spletnih straneh Ministrstva za javno upravo.

Dne 30. 11. 2017 je bil izveden tudi javni posvet v zvezi z osnutkom predloga zakona.

Na javno obravnavo osnutka predloga in javni posvet smo še posebej opozorili invalidske organizacije.

V razpravo so bili vključeni:

- predstavniki reprezentativnih invalidskih organizacij
- predstavniki zainteresirane javnosti
- predstavniki zainteresirane strokovne javnosti

Mnenja, pripombe in predloge so v okviru javne obravnave predložili:

- Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZDSSS)
- Inštitut za upravljanje komunikacij
- skupno mnenje Beletrine, zavoda za založniško dejavnost in Inštituta za digitalno družbo Digitas (v nadaljnjem besedilu: Beletrina in Digitas)
- Nacionalni svet invalidskih organizacij Slovenije (v nadaljnjem besedilu: NSIOS)
- Sonček, Zveza društev za cerebralno paralizo Slovenije so. p. (v nadaljnjem besedilu: Zveza društev Sonček)
- Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: AKOS)
- Informacijski pooblaščenec Republike Slovenije (mnenje brez pripomb).

Mnenja, predlogi ter pripombe so bili upoštevanji delno, kot je razvidno iz spodnje obrazložitve. Glede na to, da je AKOS svoje pripombe podal z vidika bodočega zavezanca, preostali pripombodajalci pa predstavljajo interese uporabnikov, zlasti uporabnikov z različnimi oblikami oviranosti, se do pripomb AKOS opredelujemo ločeno na koncu prikaza.

K splošnim pripombam

V zvezi s splošno pripombo NSIOS, da Ministrstvo za javno upravo (MJU) ni že na začetku v delovno skupino povabilo reprezentativnih predstavnikov invalidov ter, da ne sodeluje s člani ekspertne skupine WADEX in konzorcijem W3C, uvodoma pojasnjujemo, da je MJU pred pripravo osnutka predloga zakona v okviru javnega naročila k sodelovanju povabilo zunanjega izvajalca. Naročilo je bilo oddano Univerzi v Mariboru, Fakulteti za elektrotehniko, računalništvo in informatiko. Izbrani zunanji izvajalec je strokovnjak s področja dostopnosti in razumevanja potreb oseb z različnimi oviranostmi. Hkrati so bile reprezentativne invalidske organizacije pozvane, naj na naključno izbranih spletiščih preverijo dostopnost glede na njihove omejitve oziroma oviranosti in sporočijo svoje uporabniške izkušnje. V času javne obravnave osnutka predloga zakona je bil organiziran tudi javni posvet, na katerem so imeli predstavniki strokovne, zainteresirane in druge javnosti možnost podati svoja videnja in predloge za izboljšanje osnutka zakona. Predstavniki MJU je tudi član Ekspertne skupine za področje dostopnosti pri Evropski komisiji (WADEX) in se redno udeležuje sestankov skupine, kjer se izmenjujejo mnenja in izkušnje. Treba je sicer izpostaviti, da primerljivih izkušenj glede prenosa Direktive 2016/2102/EU v pravne rede držav članic za zdaj žal še ni.

Predlog Beletrine in Digitas za nadomestitev izraza »uporabniki invalidi« z izrazom »uporabniki z različnimi oblikami oviranosti« je bil upoštevan.

K 3. členu predloga

Pripombe iz javne obravnave so v pretežni meri usmerjene k razširitvi kroga zavezancev in višji ravni zagotavljanja dostopnosti v korist uporabnikov (razširitev nabora vsebin, glede katerih je treba zagotoviti dostopnost), zlasti tistih z različnimi oblikami oviranosti. Iz pripomb je tako mogoče razbrati težnjo po preseganju minimalnih zahtev, kot so opredeljene v Direktivi 2016/2102/EU. Strinjamo se s pripombodajalci, da je Direktiva 2016/2102/EU direktiva minimalne harmonizacije, ki predpisuje le minimalen nabor zahtev, ki jim morajo slediti države članice, hkrati pa menimo, da mora biti naložitev dodatnih obveznosti zavezancem premišljena in postopna. Zavedamo se pomembnosti zagotavljanja večje dostopnosti za uporabnike z oviranostmi, ki jim bo omogočala lažji dostop do storitev javnega sektorja in lažje uveljavljanje njihovih pravic ter posledično večjo digitalno vključenost. Na drugi strani pa je treba upoštevati tudi obveznosti, ki se jih s tem nalaga zavezancem, kar za njih predstavlja veliko finančno breme. V primeru naložitve prevelikega bremena obstaja bojazen pred umikom določenih vsebin s spletišč in mobilnih aplikacij. O tem pričajo tudi izkušnje iz tujine, ko je npr. Univerza v Kaliforniji lani s svojih spletnih strani umaknila 20.000 brezplačnih izobraževalnih videov, ker niso mogli zadostiti zahtevam glede dostopnosti. Glede na navedeno predlog zakona v pretežni meri temelji na izhodiščih iz Direktive 2016/2102/EU, pri čemer se s predlogom zakona zavezuje ministrstvo, pristojno za informacijsko družbo, da spodbuja tudi lastnike spletišč in mobilnih aplikacij, ki niso zavezanci po tem zakonu, k čim večjem upoštevanju zahtev glede dostopnosti. Prepričani smo, da bodo tudi lastniki spletišč prepoznali koristi zagotavljanja dostopnosti v zvezi z izvajanjem

njihovih storitev ter tako glede na svoje zmožnosti vzpostavili tudi višji nivo zagotavljanja dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij, kot je zahtevan s predlogom zakona. Sicer že predlog zakona na določenih mestih presega minimalne zahteve, določene z direktivo. Tako je na primer določena obveznost zavezancev, da za vsebine v zvezi z izvajanjem upravnih storitev zagotovijo dostopnost tudi v slovenskem znakovnem jeziku, predviden je inšpekcijski nadzor in sankcioniranje odgovornih oseb zavezancev.

Glede na zgoraj navedeno ni bilo mogoče upoštevati predlogov društva Sonček in NSIOS za razširitev obveznosti na nevladne organizacije. Te delujejo v javnem interesu z nepridobitnim namenom. Naložitev dodatnih obveznosti bi jim lahko povzročila nesorazmerno breme in otežila uresničevanje njihovega poslanstva. Navedeno je pripoznala že Direktiva 2016/2102/EU, ki je v tem delu predvidela izjemo. Na ravni EU je bilo ocenjeno, da bi razširitev obveznosti na nevladni sektor že v prvih korakih zagotavljanja izboljšane dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij pomenila prekomerno breme. Podobno velja glede predlogov Beletrine in Digitas, NSIOS, ZDSSS in Inštituta za upravljanje komunikacij za razširitev obveznosti na spletišča in mobilne aplikacije javne radiotelevizije in drugih organov, ki opravljajo službo javne radiotelevizije ter s tem za črtanje prve alineje prvega odstavka 3. člena predloga. Kot je navedeno v uvodnem recitalu 23 k Direktivi 2016/2102/EU, se direktiva ne bi smela uporabljati za spletišča in mobilne aplikacije javnih radiotelevizij.

NSIOS, Zveza društev Sonček, Beletrina in Digitas, Inštitut za upravljanje komunikacij ter ZDSSS so se v pripombah zavzeli za črtanje izjeme iz tretje alineje prvega odstavka 3. člena predloga (spletišča in mobilne aplikacije vrtcev, osnovnih šol, srednjih šol, glasbenih šol, višjih strokovnih šol, visokošolskih zavodov in drugih vzgojno-izobraževalnih zavodov). Direktiva 2016/2102/EU dopušča, da države članice iz uporabe izključijo spletišča in mobilne aplikacije šol, vrtcev ali jasli, razen vsebine, ki se nanaša na bistvene spletne upravne funkcije. Šole imajo v prvi vrsti vzgojno-izobraževalno funkcijo, v okviru katere na svojih spletiščih objavljajo razne vrste gradiv, tudi gradiva, ki jih pripravljajo učitelji in drugi pedagoški delavci. Gre torej za vsebino, namenjeno udeležencem izobraževalnega procesa in ne vsebino, ki bi bila bistvena za širšo javnost. Kot je bilo pojasnjeno že zgoraj, obstaja tudi bojazen, da bi se zaradi prekomernih zahtev s spletišč pričele umikati izobraževalne vsebine, kar bi pomenilo prikrajšanost za vse uporabnike. Pripombe so bile delno upoštevane, tako da v predlogu zakona izjema ostaja le še za vrtce in osnovne šole. Tudi glede izvzetih zavodov pa se zavedamo pomembnosti argumentacije pripombodajalcev v tem delu, zato bo ministrstvo, pristojno za izobraževanje, spodbujalo izvzete zavode, da v čim večji meri in po lastnih zmožnostih upoštevajo zahteve glede dostopnosti iz predloga zakona. V ta namen bo skušalo zavodom ponuditi takšne informacijske rešitve (content management system), ki bodo omogočale dostopnost spletišč vsem skupinam uporabnikov. Zadevna alineja predloga zakona pa je bila dopolnjena, tako da je nedvoumno, da izjema ne velja za vsebino spletišč in mobilnih aplikacij, ki se nanaša na bistvene spletne upravne funkcije (kot so na primer osnovne informacije o zavodu, informacije o vpisnem postopku, šolskem koledarju in urnikih).

Tudi izključitev posameznih vsebin na ravni Direktive 2016/2102/EU ima vsebinske razloge. Prekomerno nalaganje obveznosti, ki glede na dejansko stanje niso realne, bi lahko privedlo do splošnega umika vsebin s spletišč in mobilnih aplikacij, kar bi bilo v škodo vseh njihovih uporabnikov in hkrati tudi v nasprotju z namenom zakona.

V zvezi s pripombo NSIOS k 3. členu predloga glede izključitve intranetnih in ekstranetnih vsebin, objavljenih pred 23. 9. 2019, in pripombo Beletrine in Digitas k drugemu odstavku 3. člena v zvezi z izključitvijo časovnih medijskih vsebin tako pojasnjujemo, da je izključitev teh vsebin v celoti povzeta po direktivi, vključno z določitvijo roka.

K 5. členu predloga

V zvezi s predlogom Inštituta za upravljanje komunikacij, naj se v prvi alineji prvega odstavka 5. člena predloga zakona dodajo konkretnije opredelitve iz standardov WCAG 2.0, pojasnjujemo, da se predlog zakona v nadaljevanju 5. člena glede izpolnjevanja zahtev glede dostopnosti sklicuje na

nacionalni standard SIST EN 301 549 V1.1.2. – Zahteve za dostopnost pri javnem naročanju izdelkov in storitev IKT v Evropi, v katerem so opredeljene zahteve glede dostopnosti, ki jih bodo morali zavezanci upoštevati pri vzpostavitvi oziroma prilagoditvi svojih spletišč in mobilnih aplikacij. Podlaga za evropski standard EN 301 549 V1.1.2., na katerega se sklicuje Direktiva 2016/2102/EU, in iz katerega izhaja slovenski standard, izhaja iz mednarodnih smernic Web Content Accessibility Guidelines (WCAG 2.0). WCAG 2.0 predstavlja sklop priporočil za izdelavo dostopnejših spletnih vsebin in predstavlja mednarodni standard ISO/IEC 40500:2012. V okviru tega so priporočila organizirana po štirih načelih (zaznavnost, operabilnost, razumljivost in robustnost). Konkretnije zahteve so tako opredeljene v samem standardu, ki predstavlja obsežen dokument izrazito tehnične narave, zato ni primerno, da se konkretne prilagoditve navajajo v samem zakonu. Vsekakor pa bodo morali zavezanci vse zahteve iz standarda, na katerega se sklicuje zakon, upoštevati.

K 6. členu predloga

Zaradi pripomb ZDSSS, Beletrine in Digitas, Inštituta za upravljanje komunikacij in NSIOS, ki izražajo bojazen, da bodo zavezanci oceno nesorazmernega bremena izkoriščali kot možnost za izogibanje zagotavljanju dostopnosti svojih spletišč in mobilnih aplikacij, je bilo izboljšano besedilo 6. člena predloga ter obenem dopolnjena pripadajoča obrazložitev. Zavezanci morajo vsekakor upoštevati le legitimne razloge in okoliščine za oceno nesorazmernega bremena, pri čemer neprednostna obravnava ali pomanjkanje časa ali znanja ne moreta biti uvrščena med legitimne razloge. Izjeme pri izpolnjevanju zahtev glede dostopnosti zaradi nesorazmernega bremena tudi ne smejo presežati tistega, kar je nujno potrebno za omejitev tega bremena pri določenih vsebinah v vsakem primeru posebej. Če zavezanec uporabi izjemo na podlagi ocene nesorazmernega bremena, mora uporabniku tudi omogočiti, da se z vsebino, če je to mogoče, seznanja na drug način. Dodatno je v novem četrtem odstavku 6. člena določena izjema od možnosti izključitve dostopnosti, in sicer ne glede na oceno nesorazmernega bremena ne morejo biti izključene vsebine v zvezi z izvajanjem upravnih storitev zavezanca. Ni pa bilo mogoče upoštevati predloga Inštituta za upravljanje komunikacij za splošno črtanje možnosti izjem, saj je treba zavezancem dopustiti nekaj manevrskega prostora, kar je pripoznala tudi že Direktiva 2016/2102/EU. Nalaganje prekomernih bremen zavezancem bi namreč, kot obrazloženo zgoraj, lahko privedlo do opustošenja objavljenih vsebin. Glede predloga NISOS, da se določi rok v primeru nadomestnih možnosti, pojasnjujemo, da morajo biti nadomestne možnosti že vnaprej predvidene v izjavi o dostopnosti.

K 9. členu predloga

Pripombe Beletrine in Digitas ter ZDSSS k 9. členu predloga v zvezi z usposabljanjem pripravljavcev spletišč in mobilnih aplikacij in ozaveščanjem so bile v pretežni meri upoštevane na način, kot je razviden iz dopolnjenega 9. člena predloga. Tako je izrecno določeno, da ministrstvo, pristojno za javno upravo, pri pripravi in izvedbi programov usposabljanja sodeluje z reprezentativnimi invalidskimi organizacijami (enako velja pri spodbujanju večje ozaveščenosti, kar je naloga ministrstva, pristojnega za informacijsko družbo, v sodelovanju z reprezentativnimi invalidskimi organizacijami). Ob tem še dodatno pojasnjujemo, da predlog zakona z obveznostjo izvedbe usposabljanja, ki ga mora zagotoviti pristojno ministrstvo, v ničemer ne posega v morebitna druga izobraževanja in usposabljanja, ki bi jih o spletni dostopnosti organizirali drugi subjekti na trgu. Zavezanci se usposabljanj preko Upravne akademije tudi niso dolžni udeležiti; gre le za možnost, ki jim mora biti ponujena. Menimo sicer, da bi se skupni stroški za zavezance v primeru, da bi vsak zavezanec sama zase preko javnega naročila samostojno izvajal naročilo programov usposabljanja za svoje potrebe, kot predlagata Beletrina in Digitas, močno povečali,

Pripomba Beletrine in Digitas glede spodbujanja procesov promocije, informiranja in tehničnega razvoja tako pri organih javnega sektorja kot pri nevladnih in gospodarskih subjektih je bil upoštevan tudi v tretjem odstavku 9. člena predloga z določbo, da se za spodbujanje lastnikov spletišč in mobilnih aplikacij, ki niso zavezanci po tem zakonu, lahko oblikuje koordinacija z udeleženci iz gospodarstva, raziskovalno-razvojnega sektorja, reprezentativnih invalidskih organizacij, civilne

družbe in javnega sektorja. Takšna koordinacija bi se lahko odvijala v okviru že delujoče Slovenske digitalne koalicije.

K 10. in 11. členu predloga

Pripombe ZDSSS, NSIOS in Beletrine in Digitas k 10. in 11. členu predloga, ki urejata inšpekcijski nadzor, se nanašajo na vključenost reprezentativnih invalidskih organizacij v nadzorni postopek, ustrezno usposobljenost oziroma certificiranost pristojnih inšpektorjev in ustanovitev medresorske delovne skupine za spremljanje uresničevanja zakona. Pripomb v tem delu nismo mogli upoštevati, saj so inšpektorji neodvisni in samostojno opravljajo svoje naloge. Zunanji nadzor s strani invalidskih organizacij nad zavezanci javnega sektorja ni mogoč. Ob tem dodajamo, da si ravno z vzpostavitvijo inšpekcijskega nadzora na način, kot je predlagan, prizadevamo za večjo učinkovitost izvajanja zakona. Vzporedno pa je predlagano tudi sankcioniranje odgovornih oseb zavezancev. Zavedamo se, da bodo inšpektorji morali biti ustrezno usposobljeni, kar se bo upoštevalo v okviru razpisnih postopkov za njihovo zaposlitev znotraj organa, pristojnega za informacijsko varnost. Pozdravljamo idejo o ustanovitvi medresorske delovne skupine za spremljanje uresničevanja zakona, ki bi vključevala tako javni sektor kot predstavnike civilne družbe, vendar pa to ni predmet zakonskega urejanja. V zvezi s pripombo NSIOS, da bi morale biti reprezentativne invalidske organizacije vključene v spremljanje in poročanje (glede na to, da prvo poročilo obsega tudi opis mehanizmov za posvetovanje z udeleženi o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij) pojasnjujemo, da so bile reprezentativne invalidske organizacije vključene že v javno posvetovanje v okviru javne obravnave, sodelovale pa bodo tudi pri usposabljanju in promoviranju (tudi v okviru Digitalne koalicije), o čemer bo pristojni organ poročal Evropski komisiji.

K 12. členu predloga

Predlog Inštituta za upravljanje komunikacij, da se črta druga alineja 12. člena predloga ni bila upoštevana, ker ni bil upoštevan predlog za črtanje določbe o izdelavi ocene nesorazmernega bremena in možnosti izjem na podlagi te ocene (glej obrazložitev zgoraj). Glede predloga, da se zadnji stavek člena dopolni z besedilom »ter kazen zaradi zamude izpolnitve zakonskih obveznosti«, pojasnjujemo, da predlog zakona predvideva tako inšpekcijski nadzor in ukrepe kot prekrškovni postopek (kazenske določbe). Postopka se vodita v skladu z zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor, in zakonom, ki ureja prekrške.

K 13. členu predloga

Predlogi Inštituta za upravljanje komunikacij in NSIOS za dvig globe nista bila upoštevana. Ocenjujemo, da je predpisana višina globe za odgovorno osebo primerna in primerljiva z drugimi zakoni. Upoštevati je treba, da ne gre za sankcioniranje pravne osebe, temveč odgovorne osebe zavezanca, zato morajo biti kazni temu primerno nižje. Ob tem pojasnjujemo, da Direktiva 2016/2102/EU sploh ne predvideva kazenskih sankcij za zavezance. Na pripombo NSIOS, da bi moral zakon predpisati kazen ne le za odgovorno osebo, ampak tudi za pravno osebo, pojasnjujemo, da zakon, ki ureja prekrške, določa, da Republika Slovenija in samoupravne lokalne skupnosti ne odgovarjajo za prekršek, zato pravne osebe po tem zakonu ne morejo biti kaznovane. Lahko pa drug zakon določi sankcioniranje odgovorne osebe. Glede na navedeno je bil enak pristop kot za državne in lokalne organe in uprave uporabljen tudi za osebe javnega prava. Predlog Inštituta za upravljanje komunikacij za črtanje druge alineje prvega odstavka 13. člena ni bil upoštevan, saj obveznost izdelave ocene nesorazmernega bremena ostaja v predlogu zakona.

K 16. členu predloga

Predlog Inštituta za upravljanje komunikacij, da se zakon za vse kategorije spletišč in mobilnih aplikacij prične uporabljati hkrati, in sicer septembra 2019, ni bil upoštevan. Roki za začetek uporabe zakona izvirajo iz direktive in upoštevajo prehodno obdobje, ki ga zavezanci potrebujejo za ustrezne prilagoditve. Te se bodo izvajale postopno po posameznih kategorijah spletišč in mobilnih aplikacij. Nenazadnje je treba upoštevati, da npr. tehnične specifikacije za mobilne aplikacije sploh še niso bile

izdane.

Na uvodno pripombo AKOS, da iz predloga zakona ni dovolj jasno razviden njegov namen oziroma razmejitev glede na cilje, ki jih želi doseči (ali je cilj uporabnikom cilj zagotoviti preprosta, uporabnikom prijazna spletišča, ali zagotoviti dostopnost spletišč tudi uporabnikom s posebnimi potrebami), pojasnjujemo, da je namen zakona v skladu s cilji Direktive 2016/2102/EU zagotoviti dostopnost za vse uporabnike, še zlasti za uporabnike z različnimi oblikami oviranosti, pri čemer so prilagoditve, ki jih morajo zavezanec upoštevati, razvidne iz standarda, na katerega se predlog zakona sklicuje. Na pripombo, da je standard šele v prevajanju, odgovarjamo, da je postopek prevajanja v zaključni fazi, zato menimo, da je bojazen, da ne bi bil prevod pravočasno pripravljen, odveč. Ob tem še dodajamo, da je bila določba o namenu zakona iz nomotehničnih razlogov črtana iz predloga zakona, je pa ta opredeljen v obrazložitvah k predlogu zakona in razvidne iz preostalega gradiva k predlogu zakona. Glede na navedeno je tudi predlog za črtanje drugega stavka prvega odstavka 2. člena brezpredmeten. V zvezi s pripombami glede vsebin, ki so izključene iz uporabe zakona, pojasnjujemo, da so bile v celoti upoštevane relevantne določbe Direktive 2016/2102/EU. Izvzete vsebine so deloma pojasnjene v pripadajoči obrazložitvi. Na tem mestu dodajamo, da morajo biti v dostopni obliki objavljeni na primer različni obrazci za potrebe upravnega postopka. Upoštevana je bila pripomba, da v slovenskem pravnem redu ne poznamo delitve na časovne in nečasovne medijske vsebine, zato je bila črtana beseda »časovne«. V zvezi s pripombo, da izjeme ne pokrivajo vseh izjem v zvezi z zemljevidi, zbiranjem geografskih podatkov in kartiranjem pojasnjujemo, da so po našem mnenju vse vsebine, na katere opozarja pripombodajalec, v 4. točki drugega odstavka 3. člena predloga izključene. Menimo, da spletna GIS aplikacija sodi pod kartiranje in je tako izključena po samem zakonu, zato v tem delu ocena nesorazmernega bremena ni potrebna. Glede vsebine, objavljene na intranetu ali ekstranetu, je bila pri izključitvi upoštevan četrti odstavek 1. člena Direktive 2016/2102/EU pod točko g. Glede pomislekov o uporabljenih izrazih v prvem odstavku 5. člena predloga se sklicujemo na pojasnilo k pripombam Inštituta za upravljanje komunikacij k 5. členu predloga. Vse zahteve glede dostopnosti so namreč podrobno opredeljene v standardu, na katerega se zakon sklicuje. Predlog, da bi se izjava o dostopnosti posodabljala najmanj enkrat na dve leti namesto enkrat letno, ni bila upoštevana. Menimo, da je enkrat letno primerno obdobje, kar izhaja tudi iz dosedanje razprave v WADEX skupini na ravni EU. Predlog za črtanje obveznosti vključitve informacij o inšpekcijskem nadzoru v izjavo o dostopnosti ni bil upoštevan. Določba o vzpostavitvi učinkovitega izvršilnega postopka bo v pravni red RS prenesena z vzpostavitvijo inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem zakona, zato mora tudi izjava o dostopnosti v skladu s 7. členom, 1.c točko Direktive 2016/2102/EU vsebovati informacije o inšpekcijskem nadzoru. Predlog za nadomestitev 8-dnevnega roka za odgovor v okviru mehanizma za zagotavljanje povratnih informacij s 15-dnevnim ni bil upoštevan. Zahtevane informacije bodo različne narave in bodo od zavezanca terjale različen napor oziroma čas za pripravo ustreznega odgovora. Menimo, da bi bil 15-dnevni rok v primeru osnovnih informacij, ki jih uporabnik potrebuje čim prej, predolg. V primeru odgovorov, katerih priprava terja več časa, pa ima zavezanec možnost uporabnika v roku obvestiti o zakasnitvi odgovora z ustrežno utemeljitvijo. Glede dodatnih pripomb AKOS menimo, da je bojazen AKOS, da izvedbeni akti ne bodo sprejeti pravočasno, odveč. Evropska komisija mora namreč izvedbene akte sprejeti najkasneje do decembra 2018, zakon pa se bo za prvo kategorijo spletišč (nova spletišča) pričel uporabljati šele septembra 2019. AKOS v pripombah izpostavlja tudi nekaj izvedbenih vprašanj v okviru inšpekcijskega nadzora glede na to, da bo ustanovljen nov organ v sestavi ministrstva in praksa še ni vzpostavljena. V postopkovnem delu se bo uporabljal zakon, ki ureja inšpekcijski nadzor. Zavedamo pa se, da gre za novo področje nadziranja in da praksa v tem delu še ni vzpostavljena.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA

Boris Koprivnikar
MINISTER